

“TROLL”

SINOPSIS:

Naimbita ang unemployed na pangunahing tauhan sa isang “outsourcing and networking agency” sa social media para sa isang job offer. Offer pala ito para maging isang internet troll, ang mga bayarang tao na umaaligid sa internet para mang-gago. Makikita natin ang pagdadaan niya sa pag-apply at pagtanggap, sa pagpapagaling sa trabaho at pagpapalamon dito. Sa rami na ng kanyang alyas sa social media, aabot sa punto na mawawalan siya ng sariling identidad at susubukang hanapin ito. Sa panahon ng mga fake news stories at alternative truths, repleksyon ito ng ginagawa ng social media sa mga tao: binubura ang kamalayan at pag-iisip.

Para akong nagbubukas ng aparador tuwing nagbubukas ng Facebook. Ang dami kong pagpipilian, iba't ibang katauhan ang ilalabas at ipapakita sa napakaraming tao.

Buti na lang at inalok sa akin ang trabahong ito. Tamang-tama no'n, kagagradweyt ko lang ng college. Wala na ngang kwenta college ko, wala pang kwenta kurso ko—Hospitality Management. Call center rin naman bagsak ko, alam ko 'yun, dami pang arte sa pangalan ng kurso. Kesyo gusto ni mama na maging chef ako, e ayaw ko. Hindi ko naman talaga alam kung ano'ng gusto kong gawin. Unang-una, kailangan na bang malaman? E, pucha, wala pa akong bente, ang aga pa para masabi kung ano ba talaga gusto ko.

At gano'n na nga ang nangyari. Sinubukan ko namang mag-apply sa mga hotel tsaka restawran, para lang makuntento si mama. Wala. Ni isa sa limang inaplayan ko, walang tumanggap sa 'kin. Lagi na lang natatalo ng ibang college, bwisit.

Nakakalma rin pala pagko-call center, akalain mo 'yun. 'Yung paulit-ulit na gawain, nakakabalisa, oo, pero may bagay na nakakapagkalma sa 'kin dahil sa paulit-ulit na'yun. Siguro dahil pinatitigil ako sa pag-iisip nito, nakatutok lang atensyon ko do'n. O dahil siguro hindi ko na nga kailangan masyadong mag-isip kaya ako nakakalma. Ewan ko, ang labo. Basta, nawala ang isip ko no'n sa kung kuntento ba 'ko sa buhay ko. Nawala ako sa paulit-ulit na mekanismo, pinaamo ang utak ko.

E, nagsawa ako. Bumalik 'yung pag-iisip ko. Siguro pangatlong buwan ko na no'n sa agency. Naburyo ako sa trabaho, nainis. Minsan nga, nasa internet na lang ako, inaaliw sarili ko. Nakakatawa rin magbasa ng comments section, mga taong nag-aaway-away sa mga troll. O sa

phone, kahit mga lumang laro at app pinagti-tiyagaan ko. Paulit-ulit na akong nag-Fruit Ninja at naka-ilang sugar rush na ako sa Candy Crush, nakakasawa.

Handa na akong mag-resign no'n nang biglang may nag-message sa akin sa Facebook. Klinick ko ang pulang notification na kulang sa pansin. Isang itim na equal sign sa maputing background ang litrato ng nag-message, galing raw kay "TAYO Networking Inc." Nakalagay sa mensahe:

"Good day to you!

We are TAYO Networking Inc., ang kinabukasan mo sa tagumpay! We are an outsourcing and networking agency that caters to the different social media websites. Our aim is for the widespread of our multi-tasking and omnipotent online community to invest on compelling discourse about pressing issues and stake controversial opinions on local and international topics."

Ay, wow, ingles. Mukhang opisyal, nasa ingles 'yung sulat.

"It is a happy day that we announce that after careful and long screening of your profile, we have chosen YOU to be part of this growing community of entrepreneur-communicators of this generation."

Ano? Chosen? 'Di naman ako nagpadala diyan ng resume. Lokohan naman dito, o...

"With the help and good heart of your college, we have received numerous applications from your school and you are one of the very few to have been chosen by our panel of experts."

Ayun naman pala. 'Di naman pala talaga walang kwenta college ko.

"TAYO Networking Inc. congratulates you in advance for taking this step towards your immediate success and contentment.

The first step to joining our community is to present yourself at our main office for a briefing. In this briefing, you will learn more about the nature of our job and our objectives and protocols in doing them, how much it pays, and who our bosses are.

Once again, welcome to TAYO Networking Inc.! We hope to see you there and don't be late!

Remember, in TAYO Networking, you can be anyone!

Here are the details of your appointment:

ADDRESS: TAYO Networking Inc. Main Headquarters, #1 Balimbing Street, TAYO Development Corporation Village, Quezon City

SCHEDULE: Saturday, 4:15pm – 5:00pm”

Ang assuming ng kumpanyang ‘to, akala nila tatanggapin ko agad, ‘kaasar. Pero, pupuntahan ko pa rin. Buti na lang at Sabado, hindi sasagasa sa duty. Tsaka, ano bang mawawala sa ‘kin?

Disenteng polo lang na may disenyong stripes (para bagay sa logo nila, isip ko) ang suot ko, slacks, at black shoes. Nag-taxi na ako papunta, ‘di ko alam kung pa’no magkomyut do’n. Ang nakakagulat, alam agad nu’ng taxi driver. ‘Yung pangalawa raw niyang anak, do’n din daw sa TAYO, dalawang taon na. Sa isip ko, totoo naman pala, akala ko scam. Mahirap nang maging sigurado, daming nababalitang panloloko ngayon. Sobrang gumaan daw sila sa pamumuhay talaga no’ng pumasok ‘yung anak niya (na wala yatang pangalan dahil hindi binanggit ni minsan), dami raw benefits, mataas kita. Buong biyahe, daldal lang siya nang daldal kung gaano sila nakaahon sa hirap, kung gaano sila naka-ipon para makabili ng bahay at kung gaano kalaki ang tulong ng TAYO sa anak niya at sa buong pamilya. Nakakarindi na, sa totoo lang, para

akong nanood o nakinig ng kontestant sa Wowowilee o Eat Bulaga. OA sa pasasalamat, akala mo D'yos ang pinasasalamatan. Alanganamang bumaba pa ako sa dahilang 'yun, e siya lang may alam ng daan. Tsaka malamig aircon ng kotse.

“E, bakit nagta-taxi pa rin po kayo kung talagang gumaan na buhay n'yo? Hindi ba dapat okay na kayo kung talagang mataas kita ng anak mo?”

Natahimik si manong. Na-offend yata. Nako, sa isip ko, baka ako ngayon ang pababain nito. Maya-maya, binuksan niya ang radyo at 'di na nagsalita. Buti na lang at papasok na kami ng village kaya medyo kumampante loob ko.

Ang daming pulis sa labas ng tarangkahan papasok ng village, akala mo tuloy Malakanyang. Mula sa labas, makikitang ang lawak ng entrada ng village, puro hilera lang ng mga puno at bulaklak. Ang sarap siguro tumira dito. Pinatigil kami ng isang pulis at pinababa ang bintana ng taxi. Tiningnan ako nang maigi ng pulis, matagal. Tsaka nginitian.

“Welcome sa TAYO Networking Inc. Handa na ang mga boss sa conference room. Maghintay ka lang sa labas ng kwarto.”

Irorolyo ko na sana pababa ang bintana, biglang may pahabol pa ang pulis:

“May aplikante rin pala bago sa 'yo na lalabas sa conference room. Bawal mag-usap, striktong ipinapatupad ng mga boss.”

Kinabahan ako sa bilin ng pulis, seryoso ang tono. Kaya siniguro kong sundin ito.

Kung maganda na ang entrada, mas maganda pa pala sa loob. Nagkalat ang mga matatayog na haligi ng mga halaman at eksotikong bulaklak, malalaking fountain na mala-kristal ang tubig

sa linaw, at mga estatwang kaparis ng mga ginawa ng Griyegong iskultor. May kapansin-pansin nga lang sa mga estatwang ito: lahat sila, pugot ang ulo. Nu'ng una, natakot ako kasi, pucha, lahat pugot. Pero, naisip ko na may mga ganyan naman talagang estatwa. Hindi ako expert sa art-art na 'yan pero alam ko may ganyan talaga, naalala ko nu'ng kumuha ako ng art studies na klase dati.

Naghahanap ako ng mga bahay-bahay na tabi-tabi, village kasi ang nakasulat sa address ng kumpanya. Wala. Puro damo, puno, at halaman. May ganito pa pala sa loob ng Maynila, ang galing. Habang mas tinititigan ko ang lawak, napapansin kong nakakalula pala. Parang hindi natural, ewan ko ba.

Pagdating sa may pangatlong fountain, naaninag ko na ang malaking gusaling pupuntahan namin ng taxing sakay ko. Napakaputi ng malaking gusali, parang mga parisukat na iba't ibang haba na pinagsama-sama kaya hindi ko mawari kung ilang palapag ba mayro'n. Kakaiba ang arkitektura, 'di ko maintindihan basta malaki. Halos sa salamin rin gawa ang buong gusali. At, kagulat-gulat, wala akong nakikitang mga tao sa loob. Walang mga naka-power suit na may headphone sa ulo at may itim na checkboard, naglalakad-lakad. Walang mga taong nagkakape o nag-uusap. Walang tao. Ano bang klaseng networking na kumpanya 'to, minumulto. Do'n lang talaga ako napa-isip na baka niloloko lang ako nito. Ano 'yung pinagsasabi nilang "growing community", nasaan? Wala na akong magagawa, ilang metro na lang, nasa harapan na ako ng gusali.

Mahaba rin ang entrada ng gusali. Ang hilig naman yata sa ganito ang lugar na 'to, nakakasuya. Isang mataas na pintong gawa sa kristal ang tumambad sa harapan ng gusali. Nakita

ko ang mga CCTV, kabi-kabila at sinusundan ang aking galaw. Kusang bumukas ang mga salamin na pinto.

May babaeng naka-pusod at naka-itim na blouse sa may gitna ng malawak na, ang sa tingin ko'y, reception area ng gusali. Kita na mula sa malayo ang suot niyang headphone na may mic na naka-usli na nakatapat sa may bibig niya. Ay, salamat at may tao pala, sa isip ko. Lumapit ako sa kinaroroonan ng babae. Nakakulong ang babae sa isang pabilog na mesa. Naroon na lahat ng kailangan niya sa munting pabilog na 'yun: may kabinet na mababa at may kompyuter sa may gawi niyang kaliwa. Tumayo agad siya nang maramdam niya na papalapit na ako sa kanya.

“Hi, good afternoon! You're the 4:15?”

Tumango ako, nakakagulat. Bakit alam yata ng lahat ng tao dito na paparating ako?

“You're a bit early, so you would have to wait a few minutes, is that okay?”

Himala, maaga ako. Tumango ako. Ngumiti.

“How's your travel, where did you come from?”

“Diyang lang ako, wala ngang trapik, e.” Hindi ako makatingin nang direktso sa kanya, ang saya niya masyado.

“Oh, that's good to hear! Did you find our place welcoming? We boast of our vast grasslands and canopy trees.”

“A, oo, maganda nga.” Gusto ko pa sana itanong kung bakit pugot lahat ng ulo ng mga estatwa pero 'wag na lang.

“Okay, if you’re all set, please let me escort you to the waiting area of the conference room. Follow me, please.”

Sinundan ko siya at naglakad uli ng mahabang pasilyo. Kinabahan ako bigla. Sumakay kaming elevator. Nakita ko na apat lang ang button: basement, mezzanine, conference, at top. Ang weird, sa isip ko, ang laki-laki ng building pero apat lang na palapag. Pinindot niya ang “Conference.” At gumalaw na ang elevator.

Pagkababa sa elevator, hindi na sumama sa ‘kin ang babae.

“Go ahead, just sit there for a moment. Once the other person leaves the room, you may enter. Good luck!” Sabay ngiti. Magsasara na ang elevator nang may ihabol na bilin ang babae.

“Oh, and don’t talk to each other. You may be the last applicant for today and will only be getting in contact with one person here but rules are rules. Strict protocol!” Nag-iba ang tono ng babae, nawala ang saya sa mata nang sabihin niya ‘yun. Pero, bigla agad siyang ngumiti. At tuluyan nang nagsara ang elevator.

Tumingin ako sa waiting area. Walang laman maliban sa couch na itim, mesang kristal, water dispenser sa gilid, at maliit na basurahan sa tabi nito. Wala man lang magazine sa mesa. Umupo ako sa couch, tumingin sa labas. Tanaw mula doon ang magugulo at taas-taasang mga gusali at bahay ng Quezon City at ang sanga-sangang mga kable ng mga poste at highway. Ay, oo nga, nasa Maynila pa rin pala ako. Masyado akong nawili sa lugar na ‘to, nakalimutan kong nasa Quezon City pa rin pala ako.

Pagkatapos kong aliwin ang sarili ko sa dalawang baso ng tubig at paglalakad, bumukas ang pinto. Lalaking naka-polo rin, slacks, at black shoes. Mukha siyang masaya. Nawala nang konti

ang kaba ko. Nagkatinginan kami pero umiwas agad siya. Protocol nga pala. Dumiretso siyang elevator.

Nang magsara ang pinto ng elevator, ako naman ang pumasok sa conference room. Puti na nga ang pintura ng kwarto, ang lakas pa ng ilaw, nakakasilaw na. May mahabang mesa sa may harap at sa likod nito, salamin. Kita ang buong Quezon City sa salamin. Naglakad ako papuntang harap ng mesa. May nag-iisang silya doon. Umupo ako. Nasaan ang mga boss? Inisip ko, baka nag-break lang. May tatlong laptop na nakapatong sa mahabang mesa, nakaharap sa akin ang mga ito.

“Our last applicant!”

Biglang may nagsalita. Lumingon-lingon ako, hinahanap kung sa’n nanggaling ang boses. Tumingin ako sa mga laptop at nilapitan ang mga ito.

“Don’t stand too close, nakikita ka kaya namin.”

“Pero hindi mo kami makikita.”

Hindi ko na alam kung aling laptop ang nagsasalita. Bahala na, magsasalita na lang ako dito.

Klinaro ko lalamunan ko, ipapakilala ko na sarili ko.

“Huwag ka nang magsayang ng laway, kilala ka na namin.”

Natameme ako.

“Tatal, ikaw na ang huling aplikante, ‘wag na tayong magpaligoy-ligoy pa.”

“Makinig ka na lang sa ‘min, ha? We’re already tired.”

Tumango ako.

“So, ang TAYO Networking Inc. ay, according to your letter of invitation ay—”

“Ano po, isa pong outsourcing and networking agency that caters to social media—”

“Yada-yada-yada, yes, whatever. Long story’s short, agency kami na nagha-hire sa mga troll sa internet.”

“Alam mo naman na siguro kung ano ang troll, ano?”

“Maliban na lang kung nakatira ka sa Mars.”

Tumango ako. Pucha, may agency pala ‘tong mga troll na ‘to.

“So, our agency caters to the ruling elite and the rich families—”

“The Ayala’s, Sy’s, Gokongwei’s, Villar’s, Cojuangco’s, Romualdez’s, Aquino’s, Marcoses—”

“And our job is to protect their names.”

“And the new battleground, as they say, is the social media networking sites.”

“So, we ask our applicants to become these warriors in this battleground. And since these social networking sites don’t care if the people who actually use them are real—”

“They only care about how many, sa totoo lang.”

“Numbers game naman ‘yan forever!”

“We will create and recruit as many warriors as we can.”

“So, for newbies like you, we only allow three personas.”

“At mahirap na ‘yun i-handle, sa totoo lang.”

“But, as time passes, we track your performance. We can trace your every move.”

“Every move.”

Napalunok ako. Every move? Ano ‘to, Pinoy Big Brother?

“Syempre, just to keep track of your progress! And, overtime, we will allow you to create more personas!”

“Kung kaya mo pa.”

“Questions?”

Katahimikan. Hindi ako makapagsalita. Ang daming impormasyon. Pero, ang unang lumabas na tanong ay ang sweldo. Bago pa ako makapagsalita, naunahan na naman ako.

“Ay, shucks, nakalimutan natin ang pinakamahalagang detalye!”

“Alin?”

“Sweldo!”

Tawanan silang tatlo.

“Your starting salary will be 30, 000 pesos. Per month.”

Tumaginting ang mga mata ko. Ito na ‘yun.

“Kailan ako pwedeng magsimula?”

Tawanan lang sila. Bukas na bukas raw ay pwedeng-pwede na bilang hindi naman ‘to desk job na kailangan puntahan araw-araw. Ako na raw ang bahala sa paggawa ng mga persona, hindi naman kailangang seryosohin kasi pangalan lang ang kailangan. Nag-pirmahan na ng kontrata. Tapos ang meeting.

Kinagabihan, nakagawa na ako ng tatlo. Si Kiko, si Jessy, at si Romy. Kumukuha lang ako ng random na litrato sa Google para sa mga profile pictures nila. Minsan nga, hindi na kailangang tao, e. Kahit cartoons o kotse. O sunset. Pare-parehong pangalan pero iba-ibang picture kada social media site. Iyong mga nilalagay naman naming comment, copy-paste lang ‘yun galing sa agency na tinitingnan na lang namin kung akma ba do’n sa post. Kaya, hindi ko kailangang mag-isip. Pero, malaki ang bayad—mas malaki kahit saan sa pinagtrabahuhan at inaplayan ko. Kaya, okay na lang rin kahit paulit-ulit.

Sa taas ng sahod, wala na yata akong mairereklamo. Nabibili ko na lahat ng gusto ko: mamahaling damit na may tatak ng Armani, Polo, Marks & Spencer, at kung ano pa, masasarap na pagkain na tatlo ang digit sa menu kada plato, at sangkatutak na gadget na iba’t iba ang laki ng screen. Syempre, ‘yung mga gadget ay para na rin sa trabaho pero para talaga sa mga apps ko ‘yun. Gusto ko sana ng kotse at condo kaso kapag gusto kong mag-ipon, tumataginting na naman mga mata ko sa mga dagat-dagatang mga bagay sa mall.

Nagtaka ang maraming tao sa paligid ko sa biglaang pag-iba ng buhay ko. Basta ang sinasabi ko, bagong trabaho. Wala na rin naman silang maitatanong pa kasi nakikinabang sila dahil panay ang libre ko. Nako, lalo na nanay ko, may bagong blouse buwan-buwan at linggo-linggo kami kung kumain sa labas. Ako na nga nagbabayad ng kuryente namin.

Ginalingan ko pa sa trabaho, kailangan ko pa ng pera. Lahat talaga tiniktikan ko, lahat ng post basta tungkol sa pulitika o kahit ba binanggit lang pangalan ng politiko, comment lang. Hindi ko tinantanan mga posts sa internet, maya't maya ang like, status, at comment ko. Pero, minsan, napapaisip talaga ako sa trabahong 'to. Ang dali—napakadali kung ikukumpara ko sa mga magsasaka at manggagawang nagpapawis talaga tapos kakarampot ang sahod. E, ako, tiba-tiba sa pera tapos kung ano-ano lang na katarantaduhan ang pinagsasasabi ko para umangat pa lalo ang mga gagong nagpapahirap sa kanila. Inaaway ko mga tao para baguhin ang kasaysayan, para bumango ang pangalan ng mga magnanakaw, mamamatay-tao, at masasama sa bansa. Nagkakalat ako ng maling impormasyon! Ang nakakaawa, ang daming naniniwala sa akin! Pucha, sabi ko, kaya siguro troll tawag sa amin. Magic ang ginagawa namin! Instant comment, baliktad ang kasaysayan, baliktad ang moralidad, walang utak ang mga tao! Minsan, 'pag nakokonsensya ako, mapapatitig na lang ako sa langit, magmumuni kung ano ba 'tong ginagawa ko. Sa isip ko, e kung tama naman tinuturo sa mga tao sa eskwelahan, 'di naman nila ako, kami, paniniwalaan agad-agad, 'di ba? Maayos pa naman sistema ng edukasyon natin, 'di ba? Babalik ako sa kompyuter at malalaman ang sagot. Ayun, sangkatutak na like at share sa picture ni Leni Robredo na may sungay. Sangkatutak na puso at star sa status na "misinterpreted" lang si Duterte tungkol sa panggagahasa sa babae at walang kwenta ang media. Sangkatutak na retweet at reblog sa maganda raw ang dulot ng Martial Law ni Marcos kahit pa binaon niya ang Pilipinas sa malalalim na utang at pumatay ng marami para sa "bagong lipunan." Gusto kong itigil pero pagdating ng sweldo, nawawala lahat ng pangamba ko. Iba nagagawa ng pera, grabe. Matapos ang ilang buwan, tumaas pa nang tumaas ang sweldo ko.

Akala ko wala na akong mairereklamo, masaya na ako, ang dami kong bagay, nasa akin na lahat ng gusto ko. Kaso, nalunod ako sa mga materyal na bagay, nagsawa ako sa mga nabili ko.

Naipon lang sila sa kwarto ko. Napapasaya ko naman mga tao sa paligid ko kaya hindi ako selfish. Isang beses nga, wala akong mapaggastusan, nag-donate ako sa ospital ng kalahati kong sweldo. Anonymous donation. Wala akong magawa, e. Gano'n pala, 'no, kapag mayaman o yumaman. Hindi mo na alam kung sa'n gagastusin ang pera. Kaya, ayun napa-ipon ako ng 'di oras (pero, parang oras na nga rin yata). E, pucha, kahit gumastos ako nang gumastos, may naiipon pa rin ako. Wala nang halaga 'tong pera, wala na ang saya, ang boring na naman. Balik na naman sa dating gawi. Balik na naman ang dating pakiramdam ng hindi kontento. Kaya, nagbabad ako sa "trabaho." Naisip kong bigyan ng "buhay" ang mga persona ko.

Nu'ng una, kung ano 'yung comment sa agency, iyon na ang iko-comment ko. Pero, mas kinilala ko pa nga ang mga personang ginawa ko. Bigla, si Kiko, mas pala-mura. Si Jessy naman, mas ma-drama. At may sarili nang pananalita si Romy, gumagamit ng maraming "charot" at "beks" sa comment. Talagang kinilala at kakilala ko na ang mga personang ito.

Sobrang natuwa ako sa paggawa ng mga persona. Binigyan ko na sila ng sariling buhay. Hindi na lang ako nagko-comment, nagpo-post na rin ako ng mga ginagawa nila. Kung ano mga hilig nila. Kung ano mga pinanonood nila sa TV at sinehan. Kung ano mga paborito nilang kainin at pasyalan.

Alam na ni Kiko kung anong mura ang sasabihin kapag may Yellowtard na kumontra kay Duterte. Alam ni Jessy ang nakakaiyak na kuwento kung pa'no tinulungan ng mga Sy gamit ang foundation kapag may umatake sa kontrakwalisasyon ng SM. Alam na ni Romy ang mga emoji at emoticon na gagamitin kapag may nang-hashtag na #MarcosNotAHero tungkol sa Libingan ng mga Bayani isyu. Alam na alam na nila.

Kung tutuusin, pwede na akong umalis sa trabaho dahil ang yaman ko na. Ang dami ko nang naipon na pera. Pero, hindi ko maiwan. Ito na, sa isip ko, ito na ang gusto kong gawin. Dito na ako masaya. Wala na akong pakialam sa pulitika, wala na akong konsensya. Ang naririnig ko nang magsalita sa utak ko ay tatlong boses na lang: sina Kiko, Jessy, at Romy.

Kahit ‘di pa ako pinayagan ng agency na gumawa ng mga bagong persona, gumawa ako dahil masaya. Nabuhay si Jayjay. Nabuhay si Erline. Nabuhay si Chachi. At marami pang iba. Ang saya, ang dami na nila.

Dalawang linggo na akong ‘di lumalabas ng bahay. Kinakausap ako ni mama pero hindi na lang ako sumasagot. Hindi ko matukoy pero parang bumalik na naman ‘yung pakiramdam kong hindi ako kuntento. Hindi ko na kilala sarili ko.

Gumigising akong hindi ko na kilala kung sino ako. ‘Yung talagang ako. Minumulat ko ang mata ko bilang Kiko, pinapatay ang alarm at sinasagad ang five minutes (na umaabot ng fifteen minutes) pang tulog, hanggang sa bumangon ako’t mag-almusal. Naliligo’t nagsesepilyo akong parang si Jessy, napakaselan sa dumi pero alam kung gaano karaming minuto lang dapat ang ibigay dito. Sumasakay akong FX dahil ayaw ni Romy sa bus, nahihilo sa bilis.

Hinanap ko kung sino na nga ba ako. Baon na sa sangkatutak na account ang akin. Ang dami-dami ko nang nilagay at inimbentong pangalan na hindi ko na maalala kung kanino ba ‘yung akin, kung sino ba ako sa mga ‘yan. Click ako nang click. Scroll ako nang scroll, pataas-pababa. Click. Mali, sarado. Bukas ulit, click.

Click.

Biglang nagsara ang kompyuter. Nagdilim ang screen ng monitor. Bumilis ang tibok ng puso ko, naramdaman kong sumikip ang dibdib ko. Ginalaw-galaw ko ang mouse, pinindot-pindot ko ang power button. Wala. Binuksan ko ang iba ko pang gadget: ang tablet, ang mga phone. Nagloloko lahat, nagsasara kapag binubuksan ko o kaya nagha-hang. Sumuko na ako. Bumalik ako sa harap ng kompyuter at umupo sa silya sa harap nito. Napatitig ako sa maitim na screen. Ang dilim-dilim. Sa isang sandali, may aninag na nag-aaparisyon. Unti-unting lumilinaw sa mga mata ko ang aninag sa screen. Nakita ko ang isang mukha: hindi ko na kilala.